

СТАНОВИЩЕ

От проф. Николай Стефанов Радулов, д.н., преподавател в Нов български университет, департамент Национална и международна сигурност, научно направление 9.1.Национална сигурност, върху научните трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност доцент по професионално направление 9.1. Национална сигурност, обявен в (ДВ бр. 28/02.04.2024), с кандидат гл. ас. д-р Дафинка Василева Сидова.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

От представените документи, по-конкретно от справката за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от Закона за развитие на академичния състав в република България (ЗРАСРБ), е видно, че представената от кандидата за този конкурс научна продукция отговаря както на изискванията на ЗРАСРБ, така и на изискванията на Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ. Прави впечатление, че кандидатът не се е задоволил да отговори на минималните изисквания на ЗРАСРБ по показатели, а в някои случаи значително ги надвишава. Дейностите, осъществени в съответствие с минималните национални изисквания и с изискванията на НБУ, определени в Приложение 2 от Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ събират общ брой точки по групите показатели 757.5.

II. Изследователска дейност и резултати

1. Оценка на монографичния труд, творчески изяви или други публикации, съответстващи по обем и цялостност на монографичен труд, включваща оценка на научните и научно-приложните приноси на автора.

Кандидатът участва в конкурса с монографията „Човешката сигурност чрез европейското териториално сътрудничество – ползи, предизвикателства, перспективи“. Монографията е отпечатана. Трудът е балансиран, с ясна структура и идея. Състои се от въведение, пет глави и заключение. Проверката на монографията със софтуера за превенция на плагиатство StrikePagiarism.com показва ясно неговата оригиналност.

В работата авторът използва два изследователски критерия – критерий за конструктивизъм и критерий за функционалност, което прави възможно обвързването на теоретичния характер на монографичния труд с неговата практическа насоченост.

Първото направление има теоретичен характер и обхваща проучването на човешката сигурност, възприемана като критерий за конструктивизъм, и на Европейското териториално сътрудничество, възприемано като критерий за функционалност. Концепцията за човешката сигурност надгражда и свързва други ключови концепции, каквито са Концепцията за „широката сигурност“, Концепцията за националната сигурност, Концепцията за правата на човека и Концепцията за човешкото развитие.

Второто направление довежда до изводи от приложен характер. Те се отнасят до участието на Република България в трите вида Европейско териториално сътрудничество, което може да се квалифицира като недостатъчно ползотворно в контекста на проведените анализи на три взаимовръзки: свобода от страх – трансгранично сътрудничество; свобода от недостиг – транснационално сътрудничество; свобода за достоен живот – междурегионално сътрудничество.

Според изследването Република България не използва потенциала на Европейското териториално сътрудничество за обезпечаване на човешката сигурност достатъчно

пълноценно, което води до ограничаване на ползите за човешката сигурност в контекста на ползите от трансграничното и междурегионалното сътрудничество. Причина за това са нестабилна политическа среда, високи нива на корупция (особено по високите етажи на властта), слаб управленски капацитет (на национално и на местно ниво), недостатъчен финансов капацитет, слаба заинтересованост от страна на гражданското общество за възможностите на Европейското териториално сътрудничество и възможностите за обезпечаване на човешката сигурност чрез него.

Авторът е на мнение, че едно от най-важните политически решения трябва да бъде свързано с промотирането на Концепцията за човешка сигурност. Необходимо е тази концепция да „оживее“ в политическите и правни документи на Република България, да бъде възприета като задължителен елемент от демократичното и правово функциониране на българската държава и нация. Само тогава полезността на инструменти като Европейското териториално сътрудничество би била оценявана подобаващо и използвана максимално ефективно и ефикасно.

Монографията е добросъвестно проведено, оригинално и задълбочено изследване на изключително актуален и важен проблем, а именно проблема за човешката сигурност и нейното гарантиране чрез механизмите на ЕС. Тя може да послужи за теоретична основа на развитието на общоевропейските механизми за сигурност.

Резултатите от изследването имат и приложен характер. Въпреки че кандидатът не посочва потенциалните крайни потребители, като очертава предизвикателствата и формулира конкретни препоръки, изследването може да подобри вземането на решения на различни равнища и по този начин да допринесе за повишаване на отделните измерения на човешка сигурност в нашата страна чрез механизмите на Европейското териториално сътрудничество.

2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации (творчески изяви), направени след назначаването на академичната длъжност „гл. асистент“

Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ – Сидова, Д. (2022). Трансграничното сътрудничество и „широката“ сигурност в средиземноморския регион в началото на XXI век. София: НТС по машиностроене Индустрия 4.0, ISBN 978-619-7383-25-6, както и деветнадесет статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране и в редактирани колективни томове. Девет от тези статии и доклади са в съавторство. Седем са на английски език. Публикациите разглеждат различни аспекти на проблематиката от монографичния труд. Изследванията в тях са изиграли роля на основа за написването му, без непременно да повтарят негови части. Те демонстрират интереса на кандидата в сферата на Европейската политика и геополитиката.

Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове или в специализирани издания за класифицирана информация: една глава от колективна монография.

3. Цитиране:

В монографии и колективни томове с научно рецензиране – 6; рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране – 8.

4. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката

Кандидатът организира и осъществява на високо ниво: изучаване, анализ, анкетиране, публикуване на резултатите от изследвания, провеждане на семинари, учебни пътувания, отворени лекции със студенти. Разработва и издава учебни материали по теми от

европейската, широката и човешката сигурност. Оценката от страна на наблюдаващи и участници е висока.

III. Учебна и преподавателска дейност

Учебната и преподавателската дейност, работата със студенти и докторанти, както и работата по „Еразъм“ надхвърлят изискванията на НБУ, а оценките от анкетите на студентите са близки до максималната - 4,85 от 5.

IV. Административна и обществена дейност

Кандидатът е директор на Програмния съвет в ДНСМ, ръководител на студентски годишен форум, инициатор на множество мероприятия в НБУ и извън него. Член на ръководствата на международни и национални ежегодни конференции като: International Conference National Security Faculty of War Studies University, Institute of Strategic Studies; член на Организационния екип и модератор на Младежки дискуссионен форум за сигурност; член на Организационния екип и модератор на Студентски семинар по сигурност; член на Организационния екип и водещ на Студентски колоквиум „Политики и управление по време на кризи“ и др.

V. Лични впечатления от кандидата

Познавам кандидата от времето на докторантурата му в НБУ – 2014 г. В последствие имах поглед върху дейността му като преподавател, автор на научно съдържание, участник и организатор на конференции, член, а в последствие ръководител на Програмния съвет към департамента от 2017 г. до момента. Упорит, компетентен, всеотдаен и увлечен в каузата на департамента за създаване на специалисти в сферата на сигурността преподавател.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Постиганията на кандидата са впечатляващи и достойни за заемане на обявената длъжност. Нямам бележки по отношение на работата му.

С оглед на гореизложеното, изразявам своята положителна оценка. Считаю, че монографичният труд и представените статии отговарят на изискванията на ЗРАСРБ за спечелване на конкурса за академична длъжност „доцент“ по професионално направление 9.1. „Национална и международна сигурност“, обявен в ДВ бр. 28/02.04.2024 г. Препоръчвам на научното жури да предложи на Академичния съвет на НБУ да избере главен асистент д-р Дафинка Василева Сидова за „доцент“ в посоченото професионално направление.

Дата: 11.07.2024 г.

Подпис
Проф. Н. Радулов, д.н.